

Jelena Anđelovska

TEMORI DOLLS – SVAČIJI PORTRETI

Dobro došli u *Temori Dolls* svet. Ovo nije izložba odabranih radova koji su pobedili na sceni estetike ili komercijale. Ovo su mekane skulpture koje je autorka morala da stvori, one su joj bile neophodne.

Rad ruku Sanje Poštić i njeno oko napregnuto da napravi detalje i kretnije donose nam intenzivne priče koje imaju direktnu inspiraciju u delima različitih umetnika i umetnica. Oštrina sadržaja, smrt i ljubav na mnogo načina i njihova preplitanja čine postavku *Temori Dolls* – izložbom o svemu. Lutke, s druge strane, spuštaju celu stvar na zemlju, prizemljuju nas u svojoj jednostavnosti.

Da li se radi o jednoj lutki koja iznova biva šivena u snažnim bojama i prolazi kroz zidove depresije, nagoveštene kod francuske umetnice Nikol Klavlu, a kod Sanje Poštić provedena kroz još jedan zid dalje, dok, zatim, ista lutka odlazi u rizični svet igranja praćkom uperenom u lice, naslonjena na performans Marine Abramović i Ulaja? Ili se radi o novoj lutki u svakoj situaciji, te se one pojavljuju kroz scene iz dela Kita Haringa, Jajoji Kusame, Stelarka, Nare, Benksija, Vorhola, Arakija, Havijera Kajehe, Marije Rubinke, Tomazava Mimijoa, Mauricija Katelana, Gilberta i Džordža i, naravno, vrhunskih Katalin Ladik i Zografata?

Bilo kako bilo, jedan način prilaska malim *Temori Dolls* jeste da pokrenemo ovaj animirani film u kom smo mi glavni glumci i glumice, a lutka naša identifikujuća junakinja. Zagledati se u njih znači prići im baš blizu i naći se u njihovom prostoru, gde one više nisu toliko male, a mi osećamo da biti publika u galeriji znači odlučiti kako i šta posmatramo, kuda se krećemo, odlučiti kako slušamo, i još mnogo toga što razbuđuje i povezuje.

Temori Dolls nas dočekuju na liniji veze između pomenutih umetnika čiji su radovi inspirisali Sanju Poštić. Ukoliko niste znali za neke od ovih umetnika, *Temori Dolls* vas uvode na vrata njihovog komšiluka, uvek korak pored umetničkog dela na koje referišu, jer je lutkica ipak potpuno u sopstvenoj situaciji. Sve i da se radi o samoubistvu veverice prema radu Katelana ili Benksijevom kupatilu, ovde je ipak reč o samoubistvu ćelave lutkice ili njenom kupatilu.

Temori Dolls nemaju kraj, a jedan njihov nastavak čine i tekstovi koji idu uz svaku lutkicu. Te rečenice i stihove sam izvukla iz srca svojih starijih i nekih sasvim novih, još neobjavljenih pesama. U pesmama se sve ovo već dogodilo, i ljubavi i smrti, u nekom svom stilu. No, veliko pitanje o odnosu teksta i vizuelnog rada nije bilo dovoljno promišljati samo instinktivnim preslagavanjem jednog uz drugo. Stoga, tekstovi ovde jesu glas lutkice u određenom momentu čitanja i posmatranja, bilo da zumiraju detalj, bilo da se direktno obraćaju posmatraču, bilo da insistiraju na pitanju u vezi sa scenom u kojoj su. Uglavnom, inspirisane prednostima koje nosi pozicija umetnice u stilu *Guerrilla Girls*, prednosti postojanja u situaciji kada si *Temori Doll* toliko su poučne da bi ih trebalo naučiti napamet:

Ovde si bez pritiska da zaradiš.
Ne takmičiš se ni sa kim.
Ti si scena iz života, gde god da te odnesu.
Možeš postati slavna i dugo nakon što posetioci izložbe više ne budu na ovom svetu.
Neko će te uvek smatrati igračkom.
Neko će te uvek smatrati odrazom.
Neko će te uvek smatrati da si potpuno nova.
Ti ne moraš nikome da se dokazuješ.
Ne postoji niko stariji od tebe.
Ne postoji niko mlađi od tebe.
Obučena si u potpuno originalnu garderobu.
Ono zbog čega bi patila već je završeno.
Ono čemu se nadaš, sigurno dolazi.
Ne stidiš se pohvala.
Fotke će ti izaći u art-magazinu i dnevnim novinama.